

Framhald av síðu 15

Menn mugu standa og mest sum rópa inn í oyruni á hvørjum øðrum. Teir hava allir sjálvandi oyravernd.

Teir eru komnir umleið 20 metrar undir havyvir-flatuna, men enn vanta einir 1.300 metrar í, áðrenn teir eru komnir út undan fjallin-um og í sjálvan havbotnin.

Skiftið millum fláir

Arbeiðsfólkið má av sonn-um sigast at vera á veg út úr Klaksvík nú. Teir eru júst lidnir at bora niður í gjøgnum Klaksvíkslindina, sum tað verður kallað.

Tilfarið úr Klaksvíks-lindini var ómetaliga gott, men tað sum nú liggur fyri framman er minni gott.

Skiftið millum Klaks-víkslindina og næstu fláina sæst týðuliga á vegginum, har hendan stóran maskin-an áhaldandi heldur fram við at bora. Næstan kniv-skorin linja skilir tað ljósa og harða grótið í Klaks-víkslindini frá tí heldur reyðligara og eyruta tilfar-inum, sum kemur úr tí næstu fláini.

– Hetta tilfarið fãa vit tí-verri ikki nýtt til so nóg, sigur arbeiðsformaðurin, Kári Johansen. Men hann letur samstundis væl at arbeiðsgongdini.

– Vit eru eina til tvær vik-ur framman fyri tíðarætlan-ini, so ikki kann annað sig-ast enn, at tað gongur fram-úr væl við arbeiðinum, sigur hann.

Forsøgnir verða javnan gjørdar, roknaðar út frá umleið fyra vikum. Tann seinasta sigur, at fast verður millum Borðoyнна og Eyst-uroynna fyrstu vikuna í mai komandi ár.

Fjallið gevur seg

Verkætlanarleiðarin Svein Christiansen greiðir sera hegnisliga frá gongdini, og hvussu arbeiðið fer fram.

Tá so og so nógvir metrar eru boraðir, fara nakrir menn aftaná og gera eina eftirtrygging av lofti og veggum í tunlinum. Hetta verður gjørt við bæði bolt-um og sproytubetongi.

– Vit hava nýtt munandi meiri sproytubetong í norð-oyatunlinum, enn vit gjørdi í Vágatunlinum, sigur hann.

Hann greiðir frá, at tað kemst av, at tað liggur eitt fjall, sum er meira enn 600 metrar høgt uppi yvir teim-um, og nú eru teir komnir einar 20 metrar undir havyvirflatuna.

Svein sigur eisini, at tað kemur meira enn fyri seg, at teir hoyra, hvussu fjallið gevur seg uppi yvir teim-um, men hann leggur dent á, at tað er púra náttúrligt

Svein Christiansen, verkætlanarleiðari, og Kári Johansen, arbeiðsformaður, lata væl at arbeiðinum við Norðoyatunlinum

og eigur at vera so.

– Tað er tí, vit tryggja loftið, og hatta hava vit so mangan upplívað, tá vit hava gjørt tunlar í Noregi tildømis, greiðir hann frá.

Óvist við dagfesting

Í sáttmálanum millum PF Norðoyatunnilin og Føroya Konsortium stendur, at tunnilin skal verða klárur at taka í nýtslu tann 1. august 2006.

Fyri fyrst heldur Svein Christiansen seg til tað. Men so sigur hann, at tað helst fara at koma nærri og nágreiniligari boð um, nær tunnilin kann lata upp, móti vári.

– So longi, sum vit bora, er ikki lætt at spáa nakað, tí tað er jú her, at vit kunnu koma út fyri teimum mest óvæntaðu viðuskiftunum, sum kunnu seinka arbeiðin-um, greiðir hann frá. Enn er tó onki óvæntað hent teimum.

Røddir hava verið frammi um, at tunnilin all-arhelst fer at lata upp longu um ársskiftið 2005/06. Hesum visir Svein ikki full-komuliga aftur, men hann leggur dent á, at so skal alt ganga sum smurt allatíðina.

– Málið hjá okkum er sjálvandi at verða liðug so nógv fyrr sum møguligt, og vit vóna eisini, at tað kann fara at verða nakrar mánað-ir fyrr, men heilt fram til ársskiftið, tað veit eg nú ikki, sigur Svein og yppir øksl.

Hann leggur afturat, at tað eisini er týðningarmikið at vera tíðliga úti við einum boði uppi, nær væntast kann, at tunnilin verður lið-

ugur, tí har eru jú viður-skifti at taka fyrilit fyri. Sum til dømis Strandferðsl-an, sum jú skal fremja nakrar broytingar, tá Dúgv-an ikki longur siglir um Leirvíksfjørð.

– Men áðrenn spreing-ingin er liðug, verður onki alment dato sett á, siga teir báðir Kári og Svein.

Ein fyrimunur, sum er við arbeiðinum í norðoya-tunlinum fram um vága-tunnilin er, at nógv arbeiðið verður gjørt samstundis, sum boringin fer fram. Hetta fera at spara teimum

nógva tíð í seinna endan-um.

Samtakið hevur fingið somu tíð at gera norðoya-tunnilin sum vágatunnilin. Og hann var jú liðugur langt áðrenn, spátt varð. Men so skal samstundis havast í huga, at hesin tunn-ilin er munandi longri enn vágatunnilin.

Út aftur í ljósið

Ferðin inn í tunnilin at eygleiða arbeiðið er komin at enda, og eftir ein líka rumblutan túr út aftur úr

tunlinum, standa vit aftur úti í ljósinum og ikki minst friðinum.

Uttan fyri tunnilin koyra lastbilar aftur og fram eftir vegnum út til bátahylin, har stóra økið, har grótið verður knúst, liggur. Men tað er lítið afturimóti ganginum inni í tunlinum, so tað gev-ur ein sær næstan ikki far um.

Millum lastbilarnar sást eisini onkur persónbilur, sum er farin at forvitnast.

Spurdir um teir merkja nógv til forvitin fólk, nikka báðir smílandi.

– Ja, fólk eru øgiliga forvitin og spent, haldi eg. Men tað er sum so ikki nakar trupulleiki av teim-um, sigur Kári.

Vegagerð

Eitt er tunnilin sjálvur, sum skal gerast, men so eru tað vegirnir og annað, sum eis-ini skal gerast.

Vegurin frá tunnilmunn-anum skal broytast. Hann varð gjørdur, sum hann er, tí tá vóru ognarviðurskiiftini millum PF Norðoyatunnilin og eigarnar ikki avgreidd. Men tað eru tey í dag, so skjótt verður vegurin gjør-dur, sum hann skal verða.

So er tað vegurin, sum í dag gongur út í bátahylin. Hann dettur burtur og ístaðin er ein nýggjur vegur í gerð, sum kemur at liggja niðri undir sjálvum lands-vegnum.

Vegurin tvørtur um Gerðabø er asfalteraður, men enn restar tann seinasti meturin í. Hetta er ikki uppgávan hjá Føroya Konsortium at taka sær av, sum skilst, men hjá Lands-verki. Rundkoyringin kem-ur so at liggja beint við verkstaðið hjá Føroya Kon-sortium, og endar uppgávan hjá teimum somuleiðis har. So er tað upp til kommun-una at gera vegin fram við tekniska skúla og studio Pegasus.

Inni í tunlinum verður framhaldandi arbeitt við at gera klárt til at løða, og seinni verður so aftur sprongt. Tá eru teir so komnir einar fimm metrar longur inn í Hálfjall.

– Jógvan hevur havt eina ov stramma linju. Tað er órimuligt, at fólk, ið hava búð her í fleiri ár, og lagt nógv fyri at tillaga seg til føroysk viðurskiiftið, verða send av landinum, sigur Kristian Magnussen

Keldumaðurin farin ov langt

Hvørki Sambands-flokkurin ella Javnað-arflokkurin siga seg taka undir við fërda útlandingapolitikkin um hjá Jógvani við Keldu. Vit mugu skilja ímillum, hvørjir útlingingar hava til-lagað seg til føroyska samfelagið, og teir sum standa á gáttini til at koma inn í land-ið, siga Kristian Magnusen og Kaj Leo Johannsen

ÚTLENDINGA-JAGSTRAN

Páll Holm Johannesen
pall@sosialurin.fo

Hann hevur verið lagdur undir at spira til fremm-andahatur á tingsins røðaralli. Atfinningarnar ímóti fërda útlinginga-politikkinum hegla yvir landsstýrismannin í inn-lendismálum, Jógvan við Keldu. Í bløðunum seinastu dagarnar hava orð sum út-reinsan og forfylging verið sett í samband við útlend-ingapolitikkin hjá sam-gonguni.

Á samgongufundi mána-dagin umrøddi samgongan

útlandingapolitikkin. Sam-gongan kom ásamt um, at neyðugt er at fara hóvligari fram. Síðan samgongu-skjalið varð undirskrivað hevur lítið og einki verið at hoyrt til støðuna hjá bæði Javnaðarflokkinum og Sambandsflokkinum í út-landingamálum, meðan tað tykist sum um Fólkaflokk-urin einsamallur hevur sett dagsskrá í hesum máli.

Vit hava tí vent okkum til umboð fyri Javnaðarflokk-in og Sambandsflokkin fyri at fáa greiðu á, hvørja støðu flokkarnir hava til fërda útlandingapolitikkin hjá Jógvani við Keldu og Fólkaflokkinum.

Órógv

Formaður í tingbólki Javn-aðarflokksins, Kristian Magnussen, og formaðurin í Sambandsflokkinum, Kaj Leo Johannesen, eru báðir av teirri áskoðan, at alt ov nógv rok hevur verið á útlingaøkinum.

– Jógvan hevur havt eina ov stramma linju. Tað er órimuligt, at fólk, ið hava búð her í fleiri ár, og lagt nógv fyri at tillaga seg til føroysk viðurskiiftið, verða send av landinum, sigur Kristian Magnussen

Formaðurin í Sambands-flokkinum tekur undir við

Kristiani Magnussen.

– Sambandsflokkurin kann ikki taka undir við linjuni hjá landsstýris-manninum. Eg havi áður gjørt vart við, at handfar-ingin av málinum hevur í fleiri forum verið óheppin, sigur Kaj Leo Johannesen.

Munur á

Bæði umboðini fyri Javn-aðarflokkin og Sambands-flokkin halda, at greiður skilnaður skal vera á út-lingingunum, ið hava búð í Føroyum og tillaga seg til føroysk viðurskipti og teim-um, sum standa á gáttini at fáa uppihalds- og arbeiðs-loyvi.

– Hava vit fyrst bjóðað fólki vælkomnum inn í landið, er neyðugt at taka avleiðingar av tí og fara væl við teimum, heldur Kristian Magnussen.

Kaj Leo Johannesen er av somu áskoðan

– Tað kann skaða okkara umdømi almikið, um vit fara undir at blaka fólk úr landinum, sum hava fam-ilju og búðstað her, sigur formaður Sambandsflokks-ins.

– Er talan um ein útlend-ing, sum skal til Føroya at

arbeiða, har stórvur tørvur er á hansara arbeiðsmegi, haldi eg einki er til hindurs fyri, at hann skal sleppa inn í landið. Er hinvegin talan um útlingingar, ið skulu ar-beiða í vinnu, har stórt arbeiðsloysi ræður, haldi eg tað er órimuligt at lova teimum inn. Uttan mun, hvønn politikk samgongan kemur ásamt um, er tað ómetaliga týðningarmikið, at vit hava fullan stuðul í fólkinum, sigur Kristian Magnussen

Óvist

Spurdur um umdømið hjá føroyingum uttanlands hev-ur tikið skaða av avgerðun-um hjá innlendismálaráðn-um seinastu vikurnar, svar-ar Kaj Leo Johannesen, at tað er ilt at meta um.

– Høvdu vit hildu á við linjuni hjá Innlendismála-ráðnum er vandi fyri, at vit skjótt høvdu fingið eitt keðiligt umdømi. Vit mugu hava í geyma, at føroyingar gjøgnum tíðina altíð hava arbeitt nógv í øðrum lond-um, og tí kunnu vit ikki loyva okkum at fara illa við teimum útlingingum, sum arbeiða her, sigur formaður Sambandsflokksins.

Minnir um rasismu

– Grundleggjandi er hugburðurin mót-vegis útlingingum broyttur í hesi sam-gonguni. Samgong-an hevur bert upp-funnið eina grund-geving sum eitur arbeiðsloysi fyri legitimera sín stramma útlend-ingapolitikk, heldur Bill Justinussen

ÚTLENDINGA-JAGSTRAN

Páll Holm Johannesen
pall@sosialurin.fo

– Samgongan hevur tveitt grundregluna um næstra-kærleika fyri borð.

Tingmaðurin hjá Mið-flokkinum, Bill Justinus-sen, sigur, at flokkurin er ómetaliga ónøgður við framferðarháttin hjá Jógvan við Keldu á út-lingaøkinum.

– Færði politikkurin ger seg inn á sakleys menn-iskju, og politikkurin minnir ikki sørt um ras-ismu, visir miðflokka-maðurin á.

Bill Justinussen heldur, at spurningurin um út-landingapolitikk Føroya eisini snýr seg um mor-alska ábyrgd.

– Tú mást minnast, at føroyingar fluttu í stríðum streymi av landinum und-ir kreppuni, og væl varð tikið ímóti okkum. Lond-ini, sum føroyingar fluttu til, høvdu væl lægri ar-beiðsloysi enn vit hava í dag, og tí er tað burturvið,

at vit eru farin undir at blaka útlingingar út, sigur Bill Justinussen

Íspunnin grund-geving

Tingmaðurin hjá Mið-flokkinum heldur, at grundgevingin hjá sam-gonguni um, at økta ar-beiðsloysið ger tað neyð-ugt við einum strammari útlingapolitikki eru íspunnin.

– Grundleggjandi er hugburðurin mótvegis útlingingum broyttur í hesi samgonguni. Sam-gongan hevur bert upp-funnið eina grundgeving sum eitur arbeiðsloysi fyri legitimera sín stramma útlingapolitikk, heldur Bill Justinussen.

Óvirkir samgonga

Miðflokkurin heldur lítið um leiklutin hjá Sam-bandsflokkinum og Javn-aðarflokkinum í samband við útlingapolitikkir hjá samgonguni.

– Tað er einki yvir at dylja, at tað fyrst og fremst er Jógvan við Keldu og hansara flokkur, sum mynda útlinga-politikkin hjá samgong-uni. Vit hava hoyrt til nak-að av ónøgð í tinginum frá bæði Sambandsflok-kinum og Javnaðarflokk-inum, men sum heild hava hesir flokkar verið alt ov óvirknir í spurninginum, tí longu nú liggja fleiri syrgiligar lagnur í klemmu, visir Bill Justin-ussen á.

Vit hava hoyrt til nakað av ónøgð í tinginum frá bæði Sambandsflokkinum og Javnaðarflokkinum, men sum heild hava hesir flokkar verið alt ov óvirknir í spurninginum, tí longu nú liggja fleiri syrgiligar lagnur í klemmu, visir Bill Justinussen á